

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

4204

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús reguiu, al polígon 25, parcel·la 276, finca «Mirabó» T.M. Manacor. (exp. 255a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 28 de novembre de 2025, i d'acord amb l'article 9.1 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, i el punt 8. d) de l'article 2 del Decret 10/2025, de 14 de juliol, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i el Decret 13/2025, de 31 de juliol, pel qual es corregeixen els errors detectats en el Decret 10/2025,

RESOLC FORMULAR

L'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús reguiu, al polígon 25, parcel·la 276, finca «Mirabó» T.M. Manacor

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

D'acord amb la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i el RD 445/2023, de 13 de juny de 2023, que modifica els annexos I, II i III d'aquesta Llei, han de ser objecte d'avaluació ambiental simplificada els projectes inclosos en l'annex II d'aquesta Llei: *Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental simplificada*; grup 3: *Perforacions, dragatges i altres instal·lacions mineres i industrials*, punt a, 3.r *Perforacions per a l'abastiment d'aigua*.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. S'han de complir també les prescripcions dels articles 21 i 22 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears que li siguin d'aplicació.

2. Descripció del projecte

1. L'objecte del projecte és la realització d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig AAS_21804) al polígon 25, parcel·la 276, al T.M. de Manacor. Segons s'indica en el document ambiental, la motivació de l'execució del projecte és l'aprofitament de l'aigua que s'extregui pel reg de 0,19 hectàrees d'arbres fruiters i proveir-los d'aigua per evitar el dèficit hídric durant la fase de recollida del fruit, fase de creixement i en èpoques de sequera.

2. Les característiques del sondeig plantejades en el document ambiental, són les següents:

- Cabal màxim instantani: 0,5 l/s.
- Ús de les aigües: reguiu
- Volum màxim anual: 950 m³/a.
- Profunditat de perforació prevista: 100 m.

3. Resum del document ambiental

Les coordenades de la ubicació de la perforació (UTM-ETRS89) indicades en el document ambiental són: x = 516.279 m, y = 4.378.855 m, z = 84 m. La parcel·la on es projecta el sondeig, està classificada com a sòl rústic de caràcter general ús agrari amb una superfície total de 3.083 m².

El sondeig es realitzarà pel mètode de rotopercussió amb martell de fons amb circulació directa de fluids que funcionin amb aigua i escumant ecològic. Només s'utilitzaran llots de perforació (amb bentonita) en terrenys no consolidats que necessitin un fluid amb major densitat que l'aigua per evitar els enfonsaments de les parets del sondeig. Es cimentaran les parets dels primers, com a mínim 10 m del sondeig i l'entorn immediat es pavimentarà amb una llosa de formigó de 50 cm, entre altres paràmetres tècnics.

Si el sondeig resulta negatiu, es segellarà el sondeig amb la finalitat que quedi en les condicions de seguretat òptimes per a les persones i els animals, a més d'evitar la contaminació imprevista de l'aqüífer ocasionada per abocaments o caigudes d'elements contaminants; d'acord amb les consideracions tècniques previstes a l'Annex 8 «Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejors i pous», del PHIB.

El document ambiental contempla les següents alternatives en funció del tipus d'actuació:

- Alternativa 0 (no dur a terme el projecte): Segons l'indicat en el document ambiental, la no execució del projecte de sondeig suposaria no poder desenvolupar l'ampliació del cultiu d'arbres fruiters de la parcel·la i continuar així amb una petita e insuficient producció que es considera no viable ni rendible.
- Alternativa 1 (subministrament amb camions cisterna): Segons l'indicat en el document ambiental, es descarta aquesta possibilitat atès l'impacte visual sobre el medi derivat de la ubicació a la parcel·la d'un aljub o bidons per emmagatzemar l'aigua i la dependència de tercers per a poder accedir al recurs, entre altres motius.
- Alternativa 2 (realització del sondeig a la parcel·la objecte d'aquest informe): És l'alternativa escollida, ja que és considerada pel promotor com l'elecció més adient atesa l'autonomia de la captació enfront de la dependència de tercers i és l'alternativa òptima des del punt de vista tècnic, econòmic, social i ambiental.

Pel que respecta a l'avaluació dels efectes previsibles, el document ambiental contempla l'anàlisi dels possibles impactes derivats de l'execució del projecte a la fase d'execució de les obres, a la fase de funcionament i a la fase d'abandonament. Tots ells, són considerats pel promotor com a impactes amb poca o nul·la afecció al medi ambient. Els impactes previstos en el document ambiental tindran efectes sobre: el medi atmosfèric, factors climàtics i canvi climàtic, població, hidrologia, sòl, medi biòtic i paisatge, etc.

Una vegada identificats els efectes previsibles i els principals impactes, el document ambiental contempla tota una sèrie de mesures preventives i reductores que tenen com a objectiu la reducció, eliminació o modificació dels efectes ambientals negatius significatius del projecte. Es contemplen mesures per a controlar el vessament accidental de combustibles i/o olis de la maquinària, com són: la disposició de material absorbent (sepiolita) que serà gestionada per gestors autoritzats, el correcte manteniment dels equips de perforació, entre altres mesures, totes elles orientades a evitar la contaminació de l'aqüífer. En aquest sentit, la curta duració de la fase d'obres (2-3 dies) facilita l'aplicació de les mesures proposades.

El document ambiental recull un apartat de seguiment de les mesures preventives i reductores proposades, amb l'objectiu principal de garantir que es produirà la mínima afecció ambiental, tant a la fase d'execució de les obres com a la fase d'explotació i fase de clausura (si escau). A la fase d'execució de les obres es contemplen activitats per a minimitzar la contaminació de l'aqüífer: manteniment de la maquinària en òptimes condicions, per tal d'evitar vessaments accidentals i cimentació del sondeig. Com a mesures reductores, destaca l'adopció de mesures per evitar l'impacte visual, com és que la torre de perforació només serà hissada durant les tasques de perforació. Per tal d'evitar pertorbar a la fauna i a la població, amb el soroll i les vibracions de les màquines, les activitats es desenvoluparan en horari diürn.

No s'adjunta el pressupost del cost de les mesures mediambientals que s'adoptaran, ni el càlcul de la petjada de carboni que suposarà l'activitat a desenvolupar durant els dies que durin les tasques de perforació.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

L'òrgan ambiental ha realitzat consulta a les següents administracions previsiblement afectades:

- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.
- GOB Mallorca.
- Ajuntament de Manacor.

Cal indicar que la sol·licitud d'inici de la tramitació d'Avaluació Ambiental Simplificada per part del Servei d'Aigües Subterrànies de la DG de Recursos Hídrics, va acompanyada de la següent informació (VALIB 343515):

«Vistes les característiques de l'obra i els paràmetres d'explotació sol·licitats, aquest Servei d'Aigües Subterrànies considera que el projecte no afectarà apreciablement l'estat de la massa subterrània on es troba ubicat, ni té repercussions ambientals apreciables».

En el moment de redactar el present informe, s'han rebut els següents informes de les administracions consultades:

- Informe de l'Ajuntament de Manacor, signat electrònicament en data 11 d'abril de 2025, que indica:

«1. La parcel·la on se situa el sondeig no es veu afectada per cap figura de protecció ambiental.

2. L'EIA inclou mesures correctores per reduir l'afecció a la massa d'aigües subterrànies: utilitzar productes biodegradables, cimentar la captació per evitar contaminació de l'aqüífer, instal·lació d'un comptador volumètric, respectar els paràmetres de la concessió d'extracció, segellar el sondeig en cas d'abandonament.

3. L'EIA exposa que el cabal sol·licitat es correspon amb el que estipula l'article 113.7 del Pla Hidrològic de les Illes Balears. Sobre això cal informar que l'autoritat hidràulica hauria de comptabilitzar de forma conjunta totes les autoritzacions d'extracció de la massa d'aigua MAS 18.18-M5 Son Macià per determinar si es poden donar noves autoritzacions com la del projecte que aquí s'informa.»

- Informe del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, signat electrònicament en data 18 de novembre de 2025, que indica:

«Sol·licitud d'un informe d'acord al procediment d'avaluació d'impacte ambiental de l'expedient en relació al projecte d'una captació d'aigües subterrànies a la parcel·la 00276 del polígon 025 del terme municipal de Manacor (Exp. 255a-2024). En relació a l'expedient abans citat i vista la documentació presentada, la parcel·la de 3.083 m² no forma part de cap base territorial d'una explotació agrària, no apareix inscrita al Registre d'Explotacions Agràries. Per tant, aquesta Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, mitjançant el Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, informa **desfavorablement** l'objecte del projecte, des del punt de vista agrari.»

5. Elements significatius de l'entorn del projecte

- Vulnerabilitat del projecte enfront del risc d'accident greu o catàstrofe: De la consulta a la capa del Pla Territorial de Mallorca del Consell Insular de Mallorca del visor de l'IdeIB, es pot evidenciar que l'àmbit del projecte no es troba directament afectat per cap Àrea de Prevenció de Riscos (APR) d'inundació, d'erosió, d'esllavissaments ni d'incendis.

- Espais de rellevància ambiental: La parcel·la no es troba afectada per cap espai de la Xarxa Natura 2000.

- L'àmbit del projecte no es troba afectat per cap figura definida per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN).

- A l'àmbit del punt de sondeig no hi trobam cap Hàbitat d'Interès Comunitari (HIC) classificat d'acord amb la Directiva 92/43/CEE, de 21 de maig de 1992 relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i la fauna silvestres.

- Hidrologia subterrània: En un radi de 1.000 metres al voltant del punt de sondeig projectat hi trobam diverses captacions amb autorització per a ús domèstic i/o reguiu. La captació més propera al punt projectat de sondeig es troba a uns 113 metres i, d'acord amb el codiclass de la capa d'aigües subterrànies del visor de l'IdeIB, té autorització per a ús domèstic (AAS_12485_Vigent).

La vulnerabilitat de contaminació de l'aqüífer és considerada com a baixa (2).

El sondeig projectat s'ubica sobre la massa d'aigua MAS18.18.M5 Son Macià. Segons l'article 27 del PHIB, l'estat de les masses d'aigua subterrània es determina pel pitjor valor del seu estat quantitatiu i del seu estat químic. Així doncs, l'estat global de la massa és considerat com a dolent, ja que presenta un mal estat quantitatiu (percentatge d'explotació del 111,81%) d'acord amb l'annex 8 Memòria «Estat de les masses» del PHIB, i l'estat qualitatiu és bo.

- Fauna: De l'anàlisi dels resultats aportats per la capa del Bioatles del visor de l'IdeIB per a la quadrícula 1x1 km (número 4216), es conclou que al quadrant no es troba cap espècie catalogada.

- Flora: De l'anàlisi dels resultats aportats per la capa del Bioatles del visor de l'IdeIB de la quadrícula 1x1 km (número 4216), es conclou que al quadrant no es localitza cap espècie vegetal protegida.

- Patrimoni cultural i històric: D'acord amb la consulta a la capa del catàleg del MUIB del visor de l'IdeIB, no hi trobam cap element municipal catalogat a l'àmbit del projecte.

6. Consideracions tècniques

1. El document ambiental adjunta les coordenades del punt de perforació on es realitzarà el sondeig. Aquestes són: x = 516.279 m, y = 4.378.855 m, z = 84 m. A l'hora de consultar les anteriors coordenades a la capa d'Autoritzacions i Concessions d'Aigües Subterrànies del visor de l'IdeIB, es constata que el punt de perforació proposat coincideix amb el sondeig AAS_21804, present a la parcel·la, que apareix classificat com a «Vigent» i, d'acord amb el codiclass, amb autorització per a reguiu. Amb relació a l'anteriorment esmentat, el SAA va realitzar una consulta telefònica al Servei d'Aigües Subterrànies per verificar si el projecte havia estat executat prèviament. El Servei consultat confirmà que, actualment, el projecte de sondeig AAS_21804 no es troba executat.

2. Característiques del potencial impacte:

2.1) Durant la fase d'obres, atesa la naturalesa i baixa magnitud de l'activitat a desenvolupar (realització de sondeig) i a la curta duració del període de perforació (2-3 dies), es preveu que els efectes sobre el medi ambient siguin mínims si s'apliquen les mesures preventives i reductores proposades en el document ambiental i es fa un correcte seguiment ambiental de la seva aplicació a llarg termini.

2.2) D'altra banda, a la fase de funcionament l'impacte més important que es produirà, serà el derivat de l'extracció d'aigua de la massa subterrània MAS18.18.M5 Son Macià (massa en estat de sobreexplotació). Cal recordar que, d'acord amb l'article 123 «Limitacions» del vigent PHIB: «no es podran concedir noves autoritzacions o concessions a les masses d'aigua subterrània on la seva explotació sigui superior al volum disponible», com és el cas de la massa de Son Macià. No obstant això, a l'esmentat article s'indica que: «només es podran atorgar autoritzacions o concessions quan a) impliqui la reordenació de captacions existents legalment inscrites en el moment de la sol·licitud, del mateix titular i sense que hi hagi un augment del volum. Per a atorgar aquestes autoritzacions o concessions, es requerirà l'expressa renúncia dels drets preexistents, siguin concessionals o d'aigües privades, tal com s'indica a les disposicions transitòries tercera i quarta del TRLA; b) siguin sol·licituds per a explotacions agràries preferents fins a un volum màxim de 10.000 m³/any; c) siguin sol·licituds d'empreses de joves agricultors que tinguin la formació exigida per l'administració agrària per a la primera instal·lació de joves agricultors o haver exercit l'activitat agrària per compte propi o d'altri durant mes de tres anys i ja hagin sol·licitat inscripció en el registre insular agrari de les Illes Balears; d) es tracti de sondejos per a aprofitament geotèrmic de baixa entalpia que no impliquin un ús consumptiu.»

D'acord amb l'anterior, el document ambiental no indica que el promotor o el beneficiari del projecte compleixin amb cap de les situacions recollides en l'article 123 del vigent PHIB, per la qual cosa, es desconeix si es troben en situació de justificar l'execució del projecte de sondeig a una massa d'aigua subterrània classificada en situació de sobreexplotació. Així mateix, l'informe del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, signat electrònicament en data 18 de novembre de 2025, indica que: «[...] la parcel·la de 3.083 m² no forma part de cap base territorial d'una explotació agrària, ni apareix inscrita al Registre d'Explotacions Agràries.»; i per la qual cosa, conclou desfavorablement.

Una vegada analitzats els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i ateses les consideracions tècniques anteriors, es pot concloure que les mancances anteriorment enunciadades fan que l'avaluació dels impactes ambientals contemplats, especialment al que fa referència a l'extracció d'aigua d'una massa en estat de sobreexplotació, sigui incompleta. Per això, es considera que no s'han pogut avaluar els efectes previsibles del projecte per no disposar de prou elements de judici.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. No és possible dictar una resolució fonamentada sobre els possibles efectes adversos del projecte sobre el medi ambient, atès que no es disposa de suficients elements de judici, segons el que preveu l'art. 47, apartat 2, lletra c), de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i per tant s'ha de procedir a la finalització del procediment amb l'arxivament de les actuacions.

Segon. Es publicarà el present informe d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Quart. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 21 d'abril de 2026)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Paz Andrade Barberá

